

לב המועדים

גליון 119

נושא ירידת גשמים – "גדול יום הגשמים"

רבי יוחנן מצפורי בשם רבי שמואל בן נחמן אמר מפני ארבעה דברים חזר בו הקב"ה שלא תהא הארץ שותה אלא מלמעלה רבי חנן דציפורי בשם רבי שמואל בר נחמן אמר מפני ד' דברים חזר בו הקדוש ברוך הוא, שלא תהא הארץ שותה אלא מלמעלן, מפני בעלי זרוע, ובשביל להדיח טללים הרעים, ושיהא הגבוה שותה כנמוך. ועוד, שיהיו הכל תולין עיניהם כלפי מעלה, הדא הוא דכתיב (איוב ה) לשום שפלים למרום:

ביאור: אע"ג דעננים ממי אוקיינוס הם שותים ונס התהום עולה ומשקה אם כן לא היה צורך כלל שירדו מלמעלה, אלא מפני בעלי זרוע, ביאור שיגזלו הנהרות המושכות מדאגה שלא ישתו שדותיהם מלמטה, ועוד כי ימשכו השדות לגבולם ולא ימצאו העניים מים לשותות אבל בראותם שכבר ירדו הגשמים מלמעלה שוב אינם גוזלים שיודעים שאינם צריכים להם, ומפני טללים הרעים שע"י הגשם האויר מזדכך, ושיהא העליון שותה כנמוך ואילו בא מלמטה היו המקומות הנמוכים שבעים יותר ממקומות הגבוהים, ושיהיו הכל תולין עיניהם לשמים שלא ידעו ויבינו אם צריכים לנשמים עד סוף השנה, משא"כ עכשיו ברביעה הראשונה יודעין שצריכים לרחמים ונס יכירו ההשגחה ויכנעו לפני ה' (בר"ר ז').

צורת הירידה

אלף אלפי ורבי רבבות מלאכים ממנה הקב"ה על כל טיפה וטיפה מכאן ועד הרקיע מהלך ת"ק שנה והגשמים יורדים ואין טיפה מתערבת בחברתה (מדרש רבה פרשת כי תבוא פרשה ז).

והטעם שאין נוגעת בחברתה כדי שלא תצא ותחריב את העולם (ויקרא רבה מרגלית טו ג) בגמ' בב"ב (טז) מבואר שאם שתי טיפות תגענה אחת ברעותה לא יצמחו הפירות.

ג' חלקים של הגשם

"ונתתי מטר ארצכם בעיתו יורה ומלקוש" (דברים יא יד)

א. יורה: הגשם הראשון שיוורד בעיקר בחודש מר חשון נקרא יורה, **והטעם שנקרא כך:** לפי שמרוה את האדמה היבשה והצמאה מתקופת הקיץ החמה (תענית ו, א).

טעם אחר: יורה מלשון שמורה את הבריות להטיח גותיהן ולהכניס את פריותיהן ולעשות כל צריכהן (תענית ו, א).

ב. גשם: הגשמים שיורדים בעיקר בחודשי כסליו טבת שבט והם רוב ועיקר הגשמים, **והטעם שנקראים כך:** לפי שהם יורדים מהשמים ממקום רוחני ומתגשמים על הארץ.

אמר ר' יוחנן ג' דברים נתנו במתנה לעולם ואלו הן התורה והמאורות והגשמים ... גשמים מנין שנאמר (ויקרא כו ד) "ונתתי גשמיכם בעתם" (ב"ר ז, שמ"ד מא, ב).

מפתח גשמים

שלושה מפתחות בידו של הקב"ה ולא נמסרו בידי שליח ואלו הן מפתח של גשמים .. חיה... ותחית המתים שנאמר (דברים כח ב) "יפתח ה' לך" (תענית ב, א, סנהדרין ק"ג, א) **והטעם:** כדי לרדות בהם את הבריות שחיי בני אדם בעולם הזה תלויים בהם (ריטב"א תענית ב).

מהיכן מגיע הגשם

דעת רבי אליעזר הגשם שותה ממי האוקיינוס ומתמתק בעננים, שנאמר (בראשית ב ו) "ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה". לדעת רבי יהושע ממים העליונים הוא שותה שנאמר (דברים יא יא) "למטר השמים תשתה מים", ומה אני מקיים "ואד יעלה מן הארץ" אלא שהעננים מתגברים ועולים לרקיע, ופותחים פיהם כנוד ומקבלים מי מטר ומנוקבות הן ככברה ובאות ומזילות מים על גבי קרקע (תענית ט, ב).

ביאור הענין רבי אליעזר ורבי יהושע אינן חולקים אלא שלפעמים המטר יורד מן השמים ממים העליונים, ולפעמים אכן מקורם ממי האוקיינוס שהן המים התחתונים, המים שממי האוקיינוס נקראים גשם מלשון גשמות ודבר גופני, והבאים ממים העליונים נקראים גם בלשון מטר וגם בלשון גשם כדברי הנביא (ישעיה נה י) "כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים" כמו כן כתוב "למטר השמים תשתה מים" (רבינו בחיי דברים יא יז).

האיך נוצר הגשם

יש אומרים: שהגשמים נעשים גם על ידי הבל פיהם של בני אדם, ואם יש בפיהם דברי איסור ונבלה הרי מעורב בגשם ג"כ טומאה והמאכלים המתהווים מהם מטמאים אוכליהם (חת"ס בדרשות חת"ס ח"ב דף שעו).

הטעם שהגשם יורד מהשמים ולא מלמטה ע"י ואד יעלה והשקה

בתחילת היתה הארץ שותה על ידי המים שהיו בבריאה לבד בלי חידוש הגשם, היא היתה מושקית על ידי מנהרות ותעלות שהיו עולים ומציפין את האדמה ורק לאחר מכן שינה הקב"ה והשקה את האדמה מלמעלה, והטעם לכך

ג. מלקושי הגשם שיורד בחודש אדר, **והטעם שנקרא כן:** מפני שהוא המאוחר והאחרון לגשמים.

הטעם שנקרא בלשון גשם

לפי שלפעמים המטר יורד מן השמים כלומר ממים העליונים [בבואם אל הארץ נתגשמו], ולפעמים ממי אוקיאנוס שהן מים תחתונים, ואותו שהוא ממי אוקיאנוס אינו נקרא מטר אלא גשם מלשון גשמות ודבר גופני, ואותו שהוא ממים העליונים נקרא בשם שניהם בלשון מטר ובלשון גשם (טוב טעם על רבינו בחיי דברים יא יז).

רעש הגשם

אמר ר' לוי שלשה דברים קולן הולך מסוף העולם ועד סופו והבריות בינתיים ואינם מרגישים ואלו הן היום, **הגשמים** והנפש בשעה שהיא יוצאת (ב"ר ו יב, שמ"ר ה י).

הזמן הטוב ביותר לירידת הגשמים

"ותן טל ומטר לברכה": בתפילת גשם מזכירים שאתה הוא ה' אליקינו... לברכה ולא לקללה, וכן בתפילת שמו"ע מבקשים **"ותן טל ומטר לברכה"** והכוונה שירד בזמן שלא יפריע את מהלך חיינו.

גשם בליל רביעי ובליל שבת

ונתתי גשמיכם **"בעתם"** בליל רביעות ובליל שבתות, [שכן מצינו בימי שמעון בן שטח שירדו להם גשמים בלילי רביעות ובלילי שבתות עד שנעשו חטים ככליות ושעורים כגרעיני זיתים ועדשים כדנרי זהב וצררו מהם דוגמא לדורות להודיע כמה החטא גורם וכן מצינו בימי הורדוס שהיו עוסקין בבנין ביהמ"ק והיו יורדין גשמים בלילה, למחר נשבה הרוח: ונתפזרו העבים וזרחה החמה ויצאו העם למלאכתן וידעו שמלאכת שמים בידן].

והטעם: לפי שבזמן זה אין הגשמים מפריעים לבני אדם כיון שאין הולכים בדרכים בליל שבת מפני שהוא אסור בעשיית מלאכה (מזרחי על רש"י תענית כג, א)

הטעם ביום רביעי: לפי שאנשים אינם הולכים ברחוב והוא על פי מה הגמרא בפסחים (ק"ב, ב) שבזמנים אלו יוצאת אגרת בת מחלת ושמונה עשרה ריבוא של מלאכי חבלה, וכל אחד ואחד יש לו רשות לחבל בפני עצמו (תענית כג, א רש"י).

[בגמרא בפסחים (ק"ב, ב) מבואר שמזיק זה יוצא עם ח"ח אלפי מלאכי חבלה ובכוח כל אחד מהם להזיק ובתחילה היה מצויה בכל הלילות עד שפגשה ברבי חניא בן דוסא וגזר עליה שלא תצא אלא בליל רביעי וליל שבת, ובהמשך לאחר שפגשה את אביי הפסיקה לגמרי ונתבטלה וא"כ נתבטל ענין של ליל רביעי].

גשמים בזמן בית המקדש

מיום שחרב בית המקדש נעשו גשמים צימוקין לעולם (תענית יט, ב)

הטעם שיבזמן בית המקדש היה יורד הגשם כתיקונו לפי שהיה הכה"ג מתפלל ביו"כ על הגשמים שיהיו יורדים כתיקונם כדאמרין

(יומא נג, ב) שהיה מתפלל שתהיה שנה זו גשומה עם שחונה (אגדת מהרש"א תענית יט, ב).

היכן יורדים הגשמים ועל מה

כשישראל זוכין יורדין על הצמחים ועל האילנות וכשהם חוטאין הן יורדים על המדברות ועל המים (רבינו בחיי פרשת וישלח).

ירידת הגשמים נקראת "גבורות גשמים" (ברכות לג, א תענית ב, א)

הטעם: לפי שבירידת הגשמים אצל כל אחד ואחד מתעורר בנפשו על גבורת הבורא (מדרש רבה פרשת כי תבוא פרשה ז).

טעם אחר: לפי שאין הטבע מחייב לביאת הגשם והוא יורד רק על ידי רצון הבורא שהרי רואים שפעמים יורד ולפעמים לא יורד ובירידת הגשם אנו רואים גבורות ה' יותר מזריחת מהשמש ושקיעתה (הגר"א דברים לג א).

מי מקבל ראשון את הגשם

ארץ ישראל שותה מימי הגשמים וכל העולם כולו מתמצית מה שנשאר בעבים אחר שתייתה שנאמר (איוב ה ב) **"הנותן מטר על פני הארץ"** (תענית ו).

ירידת גשמים בארץ ישראל לעומת חו"ל

גשמי ארץ ישראל ירידתם הם מאת הקב"ה בעצמו ובשאר כל יושבי תבל הוא על ידי שליח שנאמר **"הנותן מטר על פני כל הארץ"** ושלוח מים עלל פני חוצות" (תענית י, א ספר בן יהוידע לבעל הבן איש חי דף ט תענית).

ואף שאמרו חכמים שמפתח גשמים ביד הקב"ה דברין אלו נאמרו רק לענין שיקבלו העננים ממים העלונים [שהעננים מתגברים ועולים עד לרקיע] וזה בודאי אינו מסור בידי שליח אך אחר שקבלו העננים את הגשם צריך שירדו לארץ ודבר זה נעשה על ידי שליח ובכל העולם ירידתם על ידי שליח משא"כ ארץ ישראל (בניהו).

צורת ירידת הגשם

הגשם תחילה יורד טיפין טיפין דהיינו טיפות גשם ואח"כ נמטרים כזרם מים (ספר ליקוטי צבי).

תפילה על הגשם

על ירידת גשמים צריך לבקש שירד ואינו יורד כסדר הבריאה.

הראשון שהתפלל על הגשם הוא אדם הראשון כמו שמבואר על הפסוק **"וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ... כי לא המטיר ה' אלוהים על הארץ, והאדם אין לעבוד את האדמה"** (בראשית ב) ומבאר רש"י (שם) מה הטעם לא המטיר לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים וכשבאדם באדם וידע שהוא צורך לעולם התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים (הגר"א אדרת אליהו וזאת הברכה).

"משיב הרוח ומזריד הגשם" - הטעם שמזכירים גשם בתחיית המתים

לפי שיש בה תחיית המתים והגשמים ההם חיים לעולם כתחיית המתים (ירושלמי ברכות פרק ה ב). **טעם אחר:** לפי שיורדים בגבורה (תענית).

הטעם שבהזכרת גשמים מזכירים בלשון "מוריד הגשם", ואילו בשאלה "ותן טל ומטר", מדוע בוז גשם ובוז מטר (חידושי הגאון ר' שלמה מוילנא).

לפי שגשם הם הטיפות הגסות והגדולות וע"כ מתאים הלשון מוריד, דלטיפות גדולות צריך הורדה. אבל מטר הם הטיפות הדקות, שאינן צריכות הורדה מיוחדת (ערוך השולחן קיד ב, ספר משנת משה).

טעם אחר: עפ"י מה שחילק המלבי"ם שגשם הוא הטבעי שיורד בזמנו ומטר הוא היורד ע"י השגחה מיוחדת, ולכן בברכה שמזכירים גבורות הגשמים, מזכירים מה שיורד בעתו עפ"י זמנו המיוחד, אבל "בברך עלינו" מתפללים שגם אם עבר העת יהיה מטר מחוץ לדך הטבע (בס' ילקוט דברי אסף).

בשאלה האין מוריד הקב"ה גשמים בשבת

טורנוסרופוס שאל את רבי עקיבא "כדברך שהקב"ה מכבד את השבת האין מוריד גשם בשבת הא הוי הוצאה מרושת לרשות כיון שהעולם כולו שלו והנה כביכול בד' אמות ואין כאן הוצאה מרשות לרשות (מדרש רבה בראשית יא ו, אגרא דכלה פרשת יתרו).

הטעם דבהורדת הגשמים אין איסור זורע

דיסוד איסור זריעה הוא מה שמוציא מרשות דומם לרשות צומח, וכיון שכל העולם שייך לקב"ה ממילא לא שייך אצלו הוצאה זו וכמו לענין מלאכת הוצאה (ספר דברי נחמיה ה"ד בביאור משנת אליעזר על המדרש).

אמנם בספר ילקוט הגרשוני דחה תירוץ זה משום דחיוב מלאכת זורע הוא אף היכא שלא נשרש בקרקע, ושיעור קליטה הוא לכל הפחות ג' ימים, ומוכח דאף היכא שאין הזרע יצא מרשות דומם לרשות צומח איכא בזה מלאכת זורע.

ויש שרצו לבאר דהקב"ה התנה בששת ימי בראשית מתי ירדו גשמים, ודמי להא דאיתא (שבת יח, א) פותקין מים לגינה ערב שבת עם חשיכה ומתמלאת והולכת כל היום כולו.

ברכתו של רב יהודה בר יחזקאל

רב יהודה בר יחזקאל בשעה שהיה רואה את הגשמים יורדים היה מברך "יתפאר ויתגדל ויתברך שמו של מי שאמר והיה עולם שהוא ממנה אלף אלפים ורבי רבבות של מלאכים על כל טיפה וטיפה שיורדת לעולם (מדרש רבה פרשת כי תבוא פרשה ז).

בגמרא בברכות (פרק ט משנה ב) כתוב "על הגשמים ועל בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב".

הטעם שאין מברכים על הגשמים

מקור הדין השו"ע (רכא א) כתב "אם היו בצער מחמת עצירת הגשמים מברכים עליהם" וכתב על כך הרמ"א ומה שאין אנו נוהגים לברך בזמן הזה משום שמדינות אלו תדירים בגשמים ואינם נעצרים כל כך, וממילא אין להם שמחה בירידת הגשמים ולכן אין מברכים עליהם ובקומות שרגילים במטר והיה העולם בצער ואח"כ ירוד גשמים צריך לברך (משנ"ב רכא ס"ק ב).

ברכה בא"י כיון שמצוי יובש גדול וכשבא עת הגשמים והגשם יורד בזמנו כל אדם שמח בו צריך לברך אפילו פעם ראשונה שיורד (משנ"ב שם).

הביאור הלכה (שם ד"ה אם היו) מביא את דברי הפמ"ג שבא"י אפילו כשהשנים מסודרות אין לברך על הגשמים ושהא"ר כתב שלדינא צ"ע ולכן מסק הביאור הלכה שיברך בלא שם ומלכות.

"ולגשמים בעיתם"

בברכת החודש אומרים עד חודש ניסן "ולגשמים בעיתם", שאף שעד פסח הוא דיין זמן גשמים (לוח עיתים לבינה שבת מברכים חודש ניסן).

אוצר של גשמים

אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא מיום שחרב בית המקדש אין הגשמים יורדים מאוצר הטוב שנאמר (דברים כח יב) "יפתח לך את אוצרו הטוב" בזמן שישראל עושים רצונו של מקום וישראל שרויין על אדמתם גשמים יורדים מאוצר הטוב ובזמן שאין ישראל שרויין על אדמתן אין גשמים יורדים מאוצר הטוב (בב"ב כה, ב).

בזכות מה יורד גשם

בזכות ג' דברים בזכות הארץ בזכות החדש בזכות היסורים ביאור בזכות ארץ ישראל בזכות החדש שעושים בני אדם הקב"ה מתחסד עימם ונותן להם מזון בחדש ובזכות היסורים כגון בתעניות והתפילה והכנעה (ירושלמי תענית פרק ג).

קצבה לגשמים

לגשמים יש קצבה דהיינו שנקצב לבריותיו בר"ה וכשזוכין יורדים על האילנות וכשאינם זוכים יורדים על מדברות וימים (רבינו בחיי).

"קשה יומא דמיטרא כיום דדינא" (תענית ח, ב)

ביאור: כמו שביום שני וחמישי מתקבצין בני אדם לדון יש הרבה רעש והמולה כך ביום הגשמים יש קולות ורעשים והוא קשה לבני אדם (רש"י תענית ח, ב).

גרסת המרש"א: יש לגרוס קשה יומא דמיטרא כיומא דדינא כלומר שבני וחמישי שבאים לדון קשה יום הגשמים שצריכים להתקבץ מהכפרים אל העיירות וקשה להם טורח הדרך (מהרש"א תענית ח, ב).

ביאור אחר: קשה רק שאין צריך למטר אבל כשצריך את המטר אין קושי (שיטה לבעל הצרורות תענית ח, ב).

ביאור אחר: הקושי לפי שהגשם לפעמים גורם לנזקים ליובל ולאסונות כמפולת וטביעות ((רשב"ש קעג).

גדול יום הגשמים - מעלת ירידת הגשמים

ירידת גשמים שמחה לכל העולם לבהמה לחיה לעופות שנאמר (תהילים סה ז) "פקדת ארץ ותשוקקה" (מדרש תהלים מזמור קיז).

יום ירידת גשמים הוא יום שמחה לעולם גוי אחד שאל את רבי יהושע בן קרחה אמר לו אתם יש לכם מועדות, ואנו יש לנו מועדות. בשעה שאתם שמחים אין אנו שמחים ובשעה שאנו שמחים אין אתם שמחים. ואימתי אנו ואתם שמחים בירידת גשמים. מה הטעם "לבשו

כרים הצאן ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו", מה כתיב אחריו
"הריעו לאלוקים כל הארץ" (בר"ר יג).

מה השמחה: רבי אלעזר ברבי זמרא אמר ע"י הגשמים הכל מתברך
משא ומתן מתברך, והפרגמטוטים הסוחרים מרויחים. רבי יוחנן
בר לוי אמר: אף החולים מרויחים ואבריהם יפים עליהם (בר"ר יג).

ירידת הגשמים כתחית המתים

גדולה היא ירידת הגשמים ששקולה כתחית המתים
ומניין בזו כתיב פתיחה ובזו כתיב פתיחה, בתחית המתים כתוב (יחזקאל
לז יג) "בפתחי את קברותיכם" ובירידת הגשמים כתיב "יפתח ה'
לך".

בזו כתיב יד ובזו כתיב יד בתחית המתים נאמר (יחזקאל לז א) "היתה
עלי יד ה'" ובירידת גשמים כתיב (תהילים קמה טז) "פותח את ידך".
בזו כתיב שירה ובזו כתיב שירה בתחית המתים כתיב (ישעיה מב יא)
"ירנו ישבי סלע", ובירידת הגשמים כתיב (תהילים סה יד) "יתרועעו אף
ישירו" (דברים רבה פרק ו ז תענית).

ביאור העניין כיון שהעניינים דומים זה זה שהרי הזרעים נקברים תחת
הקרקע וצומחים על ידי הגשמים ויוצאים בכמה לבושים כן יהי
בתחית המתים שהצדיקים יקומו עם מלבושיהם (ריטב"א תענית ב, א).
ביאור אחר: כשאין גשמים מזונותיהם של בני אדם נמנעים ונחשבים
למתים עד שהקב"ה מחיה אותם על ידי גשמים (רש"י תענית ז, א
ריטב"א שם).

ביאור אחר: לפי שהגשמים אינן על פי דרך הטבע אף שעל כל הדברים
שבעולם אומרים הפילוסופים שהוא על פי הטבע מודים על
הגשמים שאינם על פי דרך הטבע לפעמים לא ירד כלל ולפעמים ירד
בכל יום ולכן נקרא גבורות גשמים שבזה ניכר גבורות ה' יותר מכל
הדברים ולכן היא שקולה לתחית המתים כי גם תחית המתים כולם
מודים שהיא אינה על דרך הטבע שמדרך הטבע לא יתכן שיהיה
גשמים (ספר עץ יוסף בשם הגר"א מוילנא).

רחב"א אומר ירידת גשמים גדולה מתחית המתים, שתחית המתים
לאדם ולא לבהמה וזה לאדם ולבהמה. תחית המתים לישראל
וזה לגוים וישאל כאחד.. ואימתי אנו ואתם שמחים [גוים וישראל]
בירידת גשמים (בר"ר יג ד, דבר"ר ז, ז).

אמר רב יצחק שהיא מרצה כקרבנות (מד"ר יג)

ביאור: מפייסת ומשביעה רצון ונחת להקב"ה כקרבנות שמקריבים
לפניו לפי שאין הגשמים יורדים עד שהקב"ה בשביעות רצון
נחת מעולמו.

אמר רב חמא בר חנינא גדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ
שנאמר (ישעיה מה ח) "הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק תחת
ארץ ויפרו וישע וצדקה תצמח יחד אני ה' בראיתי" בראתים לא נאמר
אלא אני ה' בראתיו לחל ומטר שמע מינה שמשתבח ומתפאר בו
הקב"ה במטר השמים (תענית ז, ב רש"י).

אמר רב הושעיא גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה, ביאור כמו
שהתורה טובה לנפשות כך הגשמים טובים לגופות (ריטב"א ב, א).
ורבה אמר יותר מיום שניתנה בו תורה, **ביאור** מפני שהתורה היא

טובה רק לצדיקים ולא לרשעים ואילו הגשמים היא טובה גם לצדיקים
וגם לרשעים (תענית ז, א מהרש"א).

ביאור אחר: משום שבזכות התורה העולם לא חוזר לתהו ובוהו וכן על
ידי הגשמים העולם מתקיים (בניהו).

אמר רבי אליעזר בן יעקב בשעה שגשמים יורדים אף משא ומתן מתברך
שנאמר (דברים כח יב) "לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה
ידך" (דברים רבה פרק ז ו). וביאור רש"י (תענית ח, ב) כי מסורת יש לתגרים
שיש בגשמים סימן ברכה ואפילו מעשה ידים שאינם צריכים לגשמים
מתברכים.

אמר רבי יצחק גדול יום הגשמים שאפילו פרוטה שבכיס מתברכת בו
שנאמר "לתת מטר ארצך בעתו לברך את כל מעשה ידך" (תענית ח ,
ב). **מבאר המהרש"א** (שם) לפי שבזמן ירידת הגשמים ישנו ריבוי תבואה
ופירות ולכן הם נמכרים בזול ואין צריך לחסר מפרוטה שבכיסו כמו
בזמן היוקר על כן הפרוטה שבכיס מתברכת לו עכשיו בזמן הזול.

אין תשוקתן של גשמים אלא על הארץ שנאמר "פקדת הארץ
ותשוקה" (בר"ר כ טז, שהש"ר ז טז).

אמר רב תנחום בר חנילא אין הגשמים יורדין אלא אם כן נמחלו
עוונותיהן של ישראל.

רבי יוחנן בר מריה אומר גדולה ירידת הגשמים שהיא אוספת את
העבירה ביאור כשהגשמים יורדים אין עברה וחרון בעולם (מד"ר יג).

ר' יוחנן בר מריה אמר שהיא אוספת את העבירה.
ר' תנחום בר חנילא אמר אף מכפת על החטאים.

אמר רבי חמא גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ.
אמר רב הושעיא קשה היא גבורת גשמים שהיא שקולה כנגד כל מעשה
בראשית.

דגי הים מתברכים: בירידת הגשמים אפילו דגים שבים מתברכים וכמו
שמבואר (שער השמים לאביו של הרלב"ג) שלכך מצוי שהדגים בימי הקיץ
עוברים למקומות אחרים ששם מצוי יותר גשם.

במנהג גדולי ישראל שנהגו ללכת בלא מטריה

מובא שפעם אחת הלך רבי יוסף חיים זונפלד גאב"ד של ירושלים כדי
להסדיר איזה דבר בעיני חב"ד קדישא והתחיל לרדת גשם, פתח
משהו את המטריה מעל ראש הרב אמר לו הרב הורד את המטריה
וטעמו כי חייל היוצא למלחמה אינו פותח מטריה אפילו שיורד עליו
גשם (תפארת בנים על קצוש"ע עמוד פקח, בספר ברכת שלמה עמוד ט שנת תרפ"ח מביא
שכן נהג הרב"ק רבי שלמה אריה מטיטשין זצ"ל).

ירידת גשמים מורים

יש אומרים: שראוי להתפלל שלא ירד גשמים בפורים וגם לנותנים
צדקה הוא סימן טוב שלא ירדו גשמים כדי שלא יהיה בגדר "עבד
שבא למזוג כוס לרבו".

להערות והארות ולתרומות: ל.ב ראב"ד 5 אלעד 052-7668608

לקבלת העלון במייל: lev17382@gmail.com